

SÜG-PRESS

Teatريفestivali eriväljaanne

Märts 2012

21. Saaremaa Miniteatripäevad

Number 336

Euro kukub – kasutusele võetakse uus valuuta

Sandra Kahu

Briti majandusuurijad leiavad, et euro kukumine lähiaastatel polegi enam nii utoopiline, ning soovivad uut valuutat – (RE)MARK-i. Erinevalt varasematest hinnangutest leitakse, et eurosooni lagunemine tuleks Teatrimehikese mündikukrule vaid kasuks.

Majandusuurijad on seisukohal, et euro kukub 80-protsendilise tõenäosusega, seetõttu mõeldakse tulevikule juba täna – mis raha tuleb pärast eurot? Eesti Pank on veendunud, et kroonide taastootmine oleks kõigest ajaloo kordamine.

kõiki rasedaid ja väikeste lastega emasad kasutama liiklemiseks teid, mis oleksid SÜG-ist võimalikult kaugel, kuna inimestehordide üle on kadunud igasugune kontroll.“

Analüütikute peamiseks põhjenduseks, miks vana raha mitte kasutusele võtta, on krooni liialt madal kurss. Asjatundjate sõnul võiks Eesti enam sarnaneda Soomega ning võtta äärmisel juhul kasutusele margad, nii nagu omal ajal hünni viiski üle võeti, kuid rahandusministeerium soovib jääda raha osas sõltumatuks teistest riikidest, ning pakkus välja omapoolse idee võtta kasutusele (RE)MARK. Rahatäht, mille kurss Soome marga suhtes oleks 21[€].

Saaremaa Ühisgümnaasium siiski suletud pole. 17.–19. märtsini on välja jagatud rinnakaardid, mille olemasolul on võimalik kooli pääseda. Silte said aga vaid valitud õnnelikud. „Mul on head suhted mitme kooliteatri juhendajaga, kellel on varukast võtta palju andekaid näitlejahakatisi.“ Kahjuks ei pidanud Teatrimehike rangelt graafikust kinni ning lõplikku otsust raha disaini osas senimaani tehtud pole. „Otsustasin kasutusele võtta plaani B,“ sõnas entusiastlik mehike. 19. märtsi varahommikul kuulutas Teatrimehike välja avaliku konkursi uue kupüüri kujundamiseks. Osalejatele vanusepiirangut ei ole ning rahatähe suurus pole oluline.

„Kroon on oma aja ära elanud,“ sõnas tundmatuks jääda sooviv Eesti Panga direktor ning lisas kergendatult, „õnneks on meil Saaremaa Ühisgümnaasiumi Teatrimehikesega väga head pikaajalised sidemed ning juba on valminud esimesed kavandid uue raha tootmiseks.“

Tingimused:

- * teatrimehikese portree vähemalt ühel (soovitatavalt mõlemal) küljel;
- * Saaremaa Ühisgümnaasiumi embleem;
- * soovitatav on kupüüri kujutada päikest, kuud ja täringut.

Idee uuest rahatähest on Saaremaal olnud alles kolm päeva, kuid juba on kogutud kümneid tuhandeid toetavaid allkirju. „Õnnejoovastuses inimeste eest olen pidanud ennast kolm-neli korda ära peitma,“ kurtis kurnatud Teatrimehike. „Me olime sunnitud koolile lausa turvamehed palkama, kuna abistajad on üritanud kooli tungida ka akendest. Siinkohal kutsun üles

Konkurss kestab 19. märtsist 2012 kuni järgmiste Miniteatripäevadeni. Võitja kuulutatakse välja 2013. aasta Miniteatripäevade avamisel. Võistlustööd saata aadressil: teatrimehike@teatrimehike.teatrimehike

Sisukord

Lk 2-3

Kolme päevaga lihtsast loost šokiteatrini

Lk 4

Hoorad ja kana mugivad rasvakäkrad

Žürii arvamus: kas kooliteatrit on vaja?

Lk 5

Võltsimatu tõde, usu või ära usu

Lk 6

Uusbergide dünastia uus samm

Minikate suure perekonna Väiksed Isad

Lk 7

Pikk pai

Lk 8

Minikate ööelu

Kolme päevaga lihtsast loost šokiteatrini

Sandra Kahu ja Kaspar Viilup

Saaremaa ÜG Kreputlased

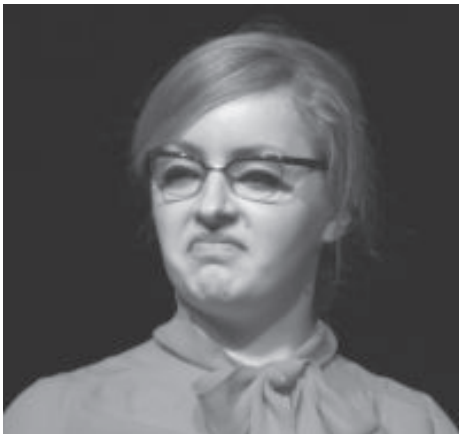
„Armastus on see...?“ (Rita Ilves)

Tillukesi Kreputlaseid kimbutas küsimus, millest võiks näidendit teha, kuid maast leitud armastuskiri andis tõuke lavastada üks korralik saja aasta tagune lugu lihtsast ja siirast armastusest. Musikaalsed noored lasid laulupaelad valla ning kuuldavale tulid nii mõnedki tuttavad viisijupid – „...et elus sul kõik hästi läeks ja kallim sulle truuiks jääks“.

Viimsi KK K.O.K.K „Anna“ (Merli Kesküla)

Vihaselt emotsionaalne sotsiaalne aatompomm, mille lõhkemisel (või teatraalsemalt öeldes, puhkemisel) oli hetkeks isegi kahtlus, kas õhus leviv hõbedane tolm on pigem midagi headuse peekrist või hoopiski kurjuse kujutelm. Viimsi Keskkooli noored jutustavad lugu ühest eriti nukrast perekonnast, kellel sünnib tänu liiga pikale sünnitusele ajukahjustusega laps. Temast kujunebki kogu teose läbiv mõte ja püant. Kui välja arvata veidi liigne emotsioonide rõhutamine ning tunnete peale surumine, siis oleks patt kasutada halbu sõnu - võib ju see juhtuda meie kõigiga.

Saaremaa ÜG „Valgepoiss“ (Sirje Kreisman)

Mis on selle kooli lugu? Müsteerium müsteeriumiks, ent Sirje Kreisman ja tema austav kaaskond suutsid punasel vaibal meie silme ette manada SÜG'i loo. Väliskorrespondendile mõjus see kui kõmuline veebisait 9GAG, pakkudes tohutul hulgal õdusat äratundmist ning hämmastavat rõõmu sellest, kuidas mõttes kangastuvad nimede asemel kohalike pedagoogide näod. Üllitise viimase stseeniga sai rong ehk liialt suure hoo sisse ning see tappis teose üldise vingepaanu, kuid hetkeks silm vidukile panna ja *voila!*

Kuressaare G J. Smuuli ainetel „Mere ja mõistuse vahel“ (Hanna Martinson)

Kooliteatrites on aina enam populaarsust kogunud lavastada lavastamist ja seda teed läksid sel aastal ka KG noored. Lainetavas värsivormis toodi vaatajani sõnum, et kui tahta elus edasi jõuda, siis selleks tuleb ronida. Ronida kõrgele, kaugele ja sealt natuke veel edasi. Kui mõte kippus meremeheloo ajal väsima, siis Hanna turgutas oma lauluga kõik taas ärkvele ning tuul võis taas purjeisse puhuda.

Paide ÜG Maski Taga „Pildikesi kooselust“ (Marju Mändmaa)

Maskitagused töid sel aastal lavalaudadele loo elukogenud vanaemast. Lapselapse küsimusele, mis on armastus, otsiti vastust vanaema meenutustest. Taaselustatud mälestused vanavanemate elu parematest ja halvematest päevadest andsid

segaduses lapselapsele aimu sellest, milline on armastus tegelikult.

Saaremaa ÜG Krevera „Lihtne lugu“ (Rita Ilves)

Kreveralik külalugu pajatas sel aastal möllavatest noortest, kes igavuse peletamiseks hakkasid pildialbumist pilte etendama. Fotodelt jutustati erinevaid lugusid lihtsatest inimestest, kes kõik olid kord elus külakiigel hoogu lükanud. Ohvitseri puusanõksud ja väikesed vallatused töid publikule naeru näole – esimene päev sai lõbusa ja hoogsa punkti.

Rakvere LN „Shakespeare'i kogutud teosed (lühendatult)“ (Tiina Rumm)

Teist festivalipäeva alustas tormilise kultuurikõhutäiega grupp Rakvere noori, kes üritasid poolde tundi paigutada portsu Shakespeare'i teoseid, tehes seda kergelt banaalse mängulustiga enamikke teatraseid mõjutusvahendeid kasutades. Meelerõõmu pakkus unisesse hommikusse aga tüüpilisest kooliõpiku rütmist kõrvale astumine ning igava jauramise asendamine draamakuningaga seotud müütide ning kuulujuttudega, mis kütsid üles piisaval määral hüsteerilisust ja muutsid olemise muhedamaks.

Jüri G „Terve maailm on minu õnne täis“ (Ingrid Pukk)

Hipilik rõõmsameelsus ja pehme maailmaparandajalikkus olid Jüri noorte mõtted ja sihid, mida nad ka ise hilisemas vestluses värviliste sokkide välkudes kilkavalt kinnitasid. Igaühel meist on sin maises elus mingisugune üldisem lugu rääkida ning olgu see siis patriootlik sildivahetus või mäslev viha suvasuhtumise vastu, kuid elu viimastel hetkedel on meil kõigil mõni selline seik, mis saab tugevaks tõukeks. Tõuge tõukeks,

see on iga indiviidi oma asi, ent publiku jutuvada järgi võib järeldada, et mõtted jõudsid ikkagi taotletud-loodetud rajale.

H. Treffneri ja M. Härma G Unenäoklubi „Kuidas portreerida lindu?“ (Jan Teevet)

Eesti Vabariigi lipulaevade hulka kuuluvad koolid, olles erilisel mallid ja popid, töid kaugele saarele tükikese sürrealismi ja läänelikku teatrikultuuri. Koreograafiline ning üpris lihtlabane spekaakel rääkis põhimõtteliselt küll, nagu pealkirigi mainib, lindude portreerimisest, kuigi tegelikult on selle kõige taga siiski tugevam ning kultuurilooliselt sügavam mõte. Sõltuvalt individist on selle mõtestamine täiesti subjektiivne ning ei oleks paslik hakata välja tooma isiklikku arvamust. Pärast etenduse lõpuakordi kõlasid publiku ebalevad, kuid positiivsed hüüded-karjed, ning see on hea. Ilmselt.

Tallinna Tööstushariduskeskuse Näitetrupp „7“ (Rainer Verner Samolberg) Selle arvustuse kirjutamine on justkui elektritooli istumine puhtalt vabatahtlikkuse

alusel, kuid ma üritan jääda ellu – šokk töötas. Punt erilisel mässumeelseid mandri noori töid kõigi meie, maiste ingliskeste ette moesõuliku teatrispektaakli, kus kujutati seitset surmapattu nende ilguses, jätkuses ja rõveduses. Leviv sardellilõhn ning kleepuv aulapõrand oli ka täpselt see, mida nad soovisid saavutada. Saavutat see sai, kuid üldpilti uurides ei paistnud siiski ühtki kasutatud oksekotti – kahju, kuramuse kahju.

Tallinna Lilleküla G Kruvikeeraja „See on kunagi juba juhtunud“ (Andres Jakolev)

Fantaasiaetenduste pöud maailmalõpuaastal sai murtud, kui tallinlaste soomuk murdis läbi kõigi ulmevihakajate ja fantaasiapõlgajate meeltest, tuues nendeni sümbioosi „Idiokraatiast“ ja „Avatarist“. Tõepoolest, esines teatavaid tehnilisi möödalaskmisi nagu näiteks kehv diktsioon, kuid hea sisuliin ja väga vingete teatriliste kujundite kasutamine suutsid peita selle n-ö materiaalse puudujäägi ning manada publiku palgeile siiski naeratuse. Kui isegi mitte seda, siis vähemalt tunde, et midagi kena on loodud. Allapoole võõd lõppsõnagi oli väga...

Kadrina KK Näitetrupp „Crystal“ (Oliver Tomingas)

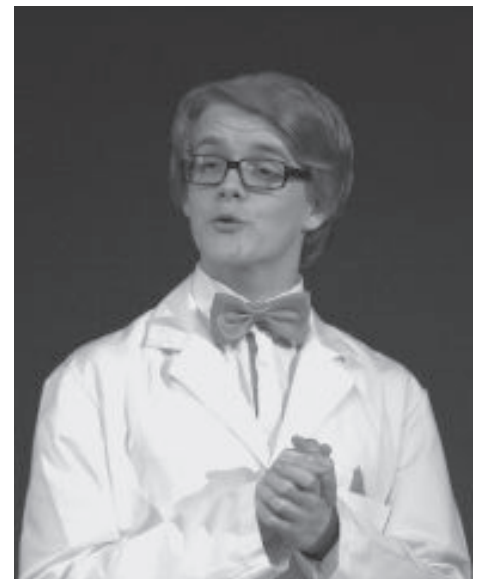
Uskumatu üllatuse – ning seda selle sõna kõige kõigemal mõttes – pakkus ports noori Kadrina neidusid, kes töid lavalaudadele Ameerika draamakirjaniku F. R. Rohani väga mastaapse ja suurejoonelise üllitise. Suurimat hämmeldust tekitas see, et praktiliselt kogu tükk koosnes ainult meestegelastest, kuid kõik näitlejad olid vastassoosindajad. Toomata kõrvale ühtki iseloomustavat sõna, siis minu jaoks tekkisid pidevalt paralleelid filmiga „Troll 2“ ning vaid heas, väga heas mõttes. Puudujääke oli ehk algupärase teksti suuruse väljakandmises, kuid ülimalt positiivne õhustik saalis nullis selle absoluutselt.

Jõgeva G Liblikapüüdja „Lapsepõlve lemmiklood“ (Lianne Saage-Vahur)

Teise päeva õhtusse jäi suure Jõgeva Liblikapüüdjate trupi põige paarikümne aasta tagusesse aega, mil põhikooliaegsetel noortel oli arenenud pigem mõistus ja füüsis kui randmelihas ja nutitelefoniakael. Gena ja Potsataja lugu, mis nii mõnelegi lapsepõlve meenutas, jutustati, õhtusele ajale sobivalt, väga kerges ning positiivses noodis, pidevad näitlejate vahetused muutsid mingil määral ehk jälgimist keerulisemaks ning veidi isegi väsitavaks, ent tegelikult suudeti pajatada mõnus lugu väga mõnusalt viisil, küll ehk võib-olla kümmekond minutit liialt pikalt. See oli nüüd väga pikk lause.

Rapla ÜG Riinimanda Teater „INEL – inimese elu lõppstaadium“ (Valter Uusberg)

Valter Uusberg, mitme praeguse aja võimsa kultuuritegelase isa, on pärast kümneaastast pausi taas tagasi Miniteatripäevadel, seekord suhteliselt pisikese grupiga. Kolm Rapla poissi toovad lavalaudadele loo kurvast tõsiasjast, mis on karm ja väga robustne, aga tõeliselt tõene pilt maailmas lakkavast olukorrast. Tervishoid pidevalt paraneb ning inimeste keskmine vanus kasvab aasta-aastalt, kuid selle situatsiooni tagajärg on ju ilmselge. Kui kõrvale jätta tehniline kõikumine, siis tegelikult suudeti nostalgia serveerida meile vilauuel, värskel ning ülimalt aktuaalsel hõbekandikul, tekitades kuramuse vinget sümbioosi uue ja vana vahel.

Rakvere G Teatriansambel „Mardipäev“ (Aili Teedla)

Mardipäev – kes meist ei oleks sajanud neid kümne-üheteistaastaseid noori, kes ukse taga viisilt jorisedes üritavad jäneust urust välja meelitada. Ameerika noorteõudusfilmiliku kergusega suutsid Rakvere noored Aili Teedla juhtimise all luua omapärase müüdi vanast Eesti rahvuspühast, tuues sisse ka tüüpiliselt imalad noortepeo armulood. Põimides sinna kõrvale komejanti, kaevasid näitlejad läbi nõiahukkamisprotsessiooni, tuues rahvamassis esile isegi kergest värinat tekitava kõleduse. Kuid ühel hetkel sai ikkagi mäng läbi...

Rakvere G Teatriansambel „Õnnelik kana“ (Aili Teedla)

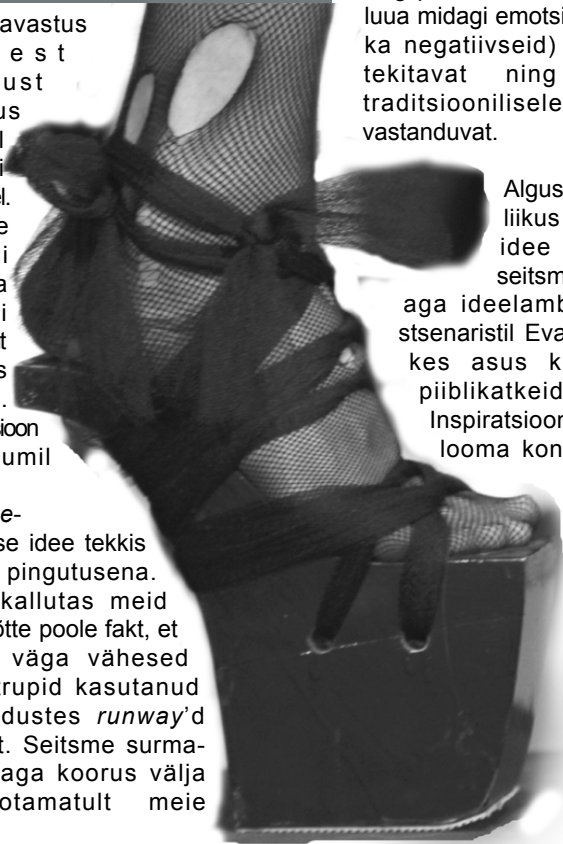
Teatriansambli teise etendusena võis laval näha õpetlikku ja armast lugu veidi eriskummalisest koolielust. Omaloominguliste klaveripalade saatel toodi vaatajateni õpetlik lugu tunnirahust ning sellest, mis seal juhtus, teavad kõnelda vaid need, kes pärast ajalehe ostmist tõttasid veel etendust vaatama.

Hoorad ja kana mugivad rasvakänkrad

Taavi Turk

Idee luua lavastus seitsmest surmapatust formuleerus Jõgeval Tähetunni luulepäevadel. Tahtsime kooliteatri raames luua midagi ennekuulmatut ja samas omapärast. Põhikontseptsioon ehk poodiumil esitatud *performance*-moeetenduse idee tekkis tiimi ühise pingutusena. Põhiliselt kallutas meid *catwalk*'i mõtte poole fakt, et varem on väga vähesed kooliteatritrupid kasutanud enda etendustes *runway*'d sihipäraselt. Seitsme surmapatu idee aga koorus välja täiesti ootamatult meie

juhendaja ja sõbra Rainer Vernerini seni veel avastamata ajukäärudest. Põhiideedeks ning peamiseks inspiratsiooniallikateks oli luua midagi emotsioone (nii positiivseid kui ka negatiivseid) esilekutsuvat, furoori tekitavat ning ehk ka midagi traditsioonilisele kooliteatri žanrile vastanduvat.

Algus oli tehtud, edasine aga liikus edasi juba omasoodu: idee luua *runway-show* seitsme surmapatu teemal lõi aga ideelambikesed põlema meie stsenaaristil Eval, Rainer Vernerini tädil, kes asus kohe usinasti otsima piiblikatkeid surmapattudest.

Inspiratsioonist kantuna hakkasime looma kondikava, pildudes välja pattudega seotud ideid. Samuti tutvusime lähemalt pattude erinevate definitsioonide ja traditsioonilise kujutamise, lugedes kirjatükke ja vaadates koos filme. Ideedetormis kokkupaisatud patutegevuste lend

oli hingemattev ning juba projekteerusidki esimesed kujutelmad etendusest.

Esimesed proovid oli küllalt hirmutavad: noorhärnad 22-sentimeetristes hoorkontsades, maniakaalselt meikiv härra ja lavalt rulluv iseene rasvas laagerdunud õgard, rääkimata piitsutatud sadomasohagijatest. Mõnes osalises tekitas küsimusi, kas tõesti sobib see, olgem ausad, küllaltki rõlge tükk siiani üsna konservatiivsele kooliteatrilavale, kuid vastus selgus kiiresti: meie kui kooliõpilased olemeegi kooliteater, ning etendatud saab see, mida meie hing ikkav lavalaudadele tuua.

Ilmselgelt on meie tükile palju vastaseid, aga lubage ma ütlen teile kõigile, kes te negatiivseid emotsioone tekitava hukka mõistate: kõik ei peagi alati olema ilus ja tore, kooliteater ei pea olema alati idülliline simman ja naerusuine lillepitu, emotsioonid ei pea alati olema meelipaitavad ja nauditavad. Mõelge vaid, millist rikkust pakuvad viha, ebamugavus ja vastikus, millist adrenaliini tekitab teis rõvedustunne ja millist ängi teie uskumiste pihta suunatud nooled, ning seda kõike kompaktses ja ohutus teatrivormis. Mõelge selle peale. Kogege. Minge tehke midagi vastikut.

Žürii arvamus: kas kooliteatrit on vaja?

Ingeborg Virveste

Selle aasta Saaremaa Miniteatripäevade žürii on väga mitmekesine ja värvikas. Aarne Mägi ja Indrek Saar jagavad oma arvamusi festivalist.

Aarne Mägi on kuulunud žüriisse juba viis aastat ning on kindel, et noorte tehtud teatrit on igati vaja. Mägi usub, et tänu pikaajalisele Saaremaa Miniteatripäevade korraldamisele on sellest saanud tugev traditsioon, mis on ka väga populaarne.

Indrek Saar on žüriis vahelduva eduga olnud aastast 1998. Saare meelest on Saaremaa Miniteatripäevade peamiseks eripäraks see, et hoolimata transpordist ja selle kulukusest tullakse Saaremaale kokku lausa kolmeks päevaks. „Fenomeni põhjustab kindlasti järjepidev näitekunstiga tegelemine – kogu see maja ise hingab teatri rütmis. Siis ongi siin nagu väike kooliteater kõik need kolm päeva. Kust mujalt tuleb inimestel arusaam kuidas teatrit teha, vaadata ja lugeda kui mitte kooliaegsest lavalisest tegevusest,“ ütles Saar.

Selle aasta žürii. Esireas Gerda Kordemets, Garmen Tabor, Viljar Aro, Kersti Kreisman, Piret Rauk. Tagareas Jaanus Kulli, Aarne Mägi, Jaak Allik, Indrek Saar, Tõnis Kipper ja Toomas Lõhmuste

Võltsimatu tõde, usu või ära usu

Reet Sillvee, Kristina Kretova ja Krete Sema

Maitse on ainus asi, mille üle vaielda. Žüriile maitstes see nii.

Saaremaa ÜG Kreputlased „Armastus on see...?“

Võluvad detailid. Näitlejad endas kindlad. Mõnest kohast sõideti liiga kiiresti üle, kuid tempo oli hea. Omavahelise suhtluse asemel suhtlesid nad saaliga. Hea järelkasv, ehedad, julged, vahetud! Mida see sajanditagune paks armastus tähendab tänasele noorele?

Viimsi K.O.K.K. „Anna“

Tekst oli veidikene „sotsiaalporno“ ja plakatlik. Orgaaniline, usutav, kuid veidikene jäi dramaturgi kätt puudu. Kui algas, oli tunne, et kuhu nad nüüd lähevad – nii õrn teema – ei läinudki metsa, jäi vee peale. Mind vapustas, heas mõttes. Teatrisaali publik on tunduvalt kaitsetum kui kinopublik, peab tajuma balanssi, et ei rünnataks publikut. Põhjalik eeltöö. Režissööri kunst on loobumiskunst, see tuleb kogemusega.

Saaremaa ÜG Kreis „Valgepoiss“

Algus oli vaimukas ja maitsekas, kuid lõpp läks veidi lohisema, muusikaline pool oli väga vinge ja äge. Naljad olid aeg-ajalt sellised, millest ainult süglast aru saavad, liiga isiklikud. Mõnuga tehtud. Valgepoiss võiks veel läbi käia. Peaks veel dramaturgilisemalt mõtlema. Kadestamsiväärne, millise lavalise vabaduse nad on suutnud saavutada. Elegants, millega algab, kaob. Tõeline rosin – õpetaja streigihover.

Kuressaare G „Mere ja mõistuse vahel“

Oli tajuda ebakindlust, mis oli arvatavasti võõrast saalist tingitud. Näitlejad muutsid teksti väga enda omaks. Oleks soovitanud jätta ilma humoorika lavastajata. Luuletuste lugemisel kadus hääl kuidagi ära ja see muutus liiga intiimseks.

Paide ÜG Maski Taga „Pildikesi kooselust“

Tüdrukute tukad hakkasid häirima, sest nad kadusid nagu kardina taha ära. Väheveenev, tekst ei olnud elus, kuid näitlejad see-eest tublid. Väga kriitilise pilguga tekst üle vaadata, lugu ise võib olla OK. Tundus, et põlvkondade vahe mõtestamine jäi olustikuliseks ja materjal pööras iseenda vastu. Vormiliselt oleks võinud olla jutustav teater ja kõik oleks kuulunud. Ei suutnud praegu jälgida,

vanaema lugu kadus ära. Puder tuli välja. Noort inimest peaks rohkem usaldama, siis on tükk elus. Praegu oli ta tolmune ja kopitanud. Minu jaoks lugu jooksmas ei hakanud.

Saaremaa ÜG Krevera „Lihtne lugu“

Lavapilt täpne, ilus, stiilne, kostüümid head; puhas, ühtne tunnetus laval. Kippusid üksteiselt üle võtma rääkimisstiili. Kui nad olid kambakesi koos, läks asi paika, soolodel tuli kõneste „täendusrikkus“. Teki mõte oli uhke. Kui norida, siis puudus dramaturgiline lõplik kontseptsioon, oleks võinud tõusta metatasandile. Iga pilt ei pea algama nullist, praegu ei teki dramaturgilist arengut.

Rakvere LN „Shakespeare'i kogutud teosed (lühendatult)“

Ei andnud aega publikul puändini jõuda. Libiseti pausid üle. Nali on siis naljakas, kui ta on elegantne ja kerge, siin oli raskeid õhuauke. Selliseid tükke kirjutatakse kõige meistrimatele näitlejatele, aga see ei tähenda, et noored ei võiks katsetada.

Jüri G „Terve maailm on minu õnne täis“

Kujunes kohati liialt kõrgfilosoofiliseks ja morbiidseks. Kasutatud kätekujund tuli veidi mehaaniliselt, segaseks jäi lugude ja käe kujundi seotus. Üleminekud olid katkendlikud. Relvituks tegev siirus. Oli puhas lugu, puhtad hinged. Lapsed olid siirad. Ei tulnud liha luudele, asi jäi distantsile.

Unenäoklubi „Kuidas portreerida lindu?“

Kordused ei töötanud, venis. Pausid liiga pikad. Rütmi vaheldus oleks teinud asja voolavamaks. Kuna saal vaikus, siis läks neile korda. Ma olen imestunud, kui kõrgele see lattu praegu kerkis. Mina tundsin esimest korda suure kunsti puudutust. Linnu kujund alguses mõjuv. Esmane pilk oli, et näitlejad on erineva orgaanika ja võimekusega, aga suudeti koos hingama hakata. Pikkade pauseid tõttu kadus side. Hingeriivavad hetked. Julgus pauseerida. Nii puhas ja aus lavastus.

Tallinna Lilleküla G Kruvikeeraja „See on kunagi juba juhtunud“

Teine lugemisproov, mitte etendus. Laval tuleb kontsentreeruda ainult vajalikule. Juhuslikke asju ei tohi olla. Kui asi ei lähe teile korda, siis see ei lähe ka meile korda. Tee suu lahti, praegu ajavad teksti küljekonte pidi välja. Mul ei ole millegi põhjal tegutseda – mis häda pärast ma lähen lavale seda asja ajama. Kui mul pole veenvat ülesannet, siis tekibki kollektiivne pudrulõugus.

Tallinna Tööstushariduskeskus „7“

Pool teksti läks muusikasse kaduma. Huvitav oli jälgida, millega te uuesti välja tulete. Protest kooliteatri vastu? Mõelge täpselt järele, MIDA te teete, kui te vormiga piire katsute. Primitiivne on näidata räpasust läbi räpasuse. Kui te tahate mulle näidata tagumikke ja mune, siis tehke seda teadlikult. Tekitas elava mõttevahetuse. See, et te provotseerite, on lahe ja seda võiks ka teha, aga täpselt. You made my day! See, mida te näitasite oli läbu, see ei ole teatrižanr. Kui sa ütled, et see on protest, aga ma teksti ei kuule, siis ta jääbki lihaga plöterdamiseks. Väga ägedad kostüümid. Mina olin hästi salliv selle suhtes. Kui ta šokeeriks mind kunstipäraselt, poleks probleemi. Kui ma näen kehaosasid, mida ma ei peaks nägema, mind pritsitakse üle värviga, kõik see läbu, ma pean tundma hirmu enda ja näitlejate pärast, kõik see viib teatrist kaugemale.

Kadrina KK „Crystal“

Mikser tõi aastaid siia poisse, aga tegevus oli sama. Ma ei saa aru, miks peab selline tekst olema tüdrukutele kohandatud. Tasuks mõelda – te võtsite mitu suurt ampsu korraga. Käige lihtsama materjaliga elementaarsed asjad läbi, siis võib improvisatsiooni peale mõtlema hakata.

Rakvere G Teatriansambel „Mardipäev“

Üleminek naljalt tõsidusele jäi häguseks. Pinge üleskerimine jäi vajaka. Suhete paikapanemisel head tööd tehtud. ANSAMBEL! Tuleb oodata ära publiku reaktsioon, mitte kohe pihta hakata. Hea suhete mängimine. Palju usutavam oleks „protsessi“ rahulikult alustada. Polnud enam kuhugi edasi jõuda, näitlejal polnud kuhugi areneda. Tahaks näha hetke, kui teisele paarile konflikt kohale jõuab.

Rapla ÜG Riinimanda Teater „INEL – inimese elu lõppstaadium“

Tempo väljasuretamine. Publik väsis ära, kui peab pingutama ennast, et teksti kuulda. Kihvt, et te selle materjali võtsite. Te olite liiga karakterikoomikaks läinud, nad ei olnud inimestele tõsiselt võetavad. Algus oli hea, aga suri välja. Aga need on vead, mida oleks nii lihtne parandada.

Jõgeva G Liblikapüüdja „Lapsepõlve lemmikloom“

Kordused lõpuks liiga väsitavad. Mõned Potsatajad tegid rolli enda põhjal, teised aga üritasid mingit karakterit teha. Kas teda mõnevõrra lühemalt ei oleks saanud teha. Vahepeal asi seisis. Rollivahtus oli perfektselt tehtud, aga võttis tempo maha. Ei pea mainimagi super lavakultuuri!

Uusbergide dünastia uus samm

Kaspar Viilup

Ilmselt ei ole ühegi vähegi kultuuriteadja inimese jaoks tundmatud nimed Pärt ja Uku Uusberg ning seepärast ei hakka neist ka pikemalt heietama – nende isa, Valter Uusberg, on aga taas kord haaranud ohjad ning asunud ühe üpriski pisikese, ent optimismistliku ning sulaselgest teotahtest pulbitseva noorte meeste grupi ette (või siis järele, kuivõrd kõik on ses teatrimaailmas tõlgendamise küsimus). Teatri mentaalne jõud ongi aga üks täielik müsteerium – tahtejõud murrab kõik barjäärid ning tõkkeks ei tohiks saada ükski materiaalne ega füüsiline probleem.

Riinimanda ei ole kuigi pika ajalooga grupp noori näitlemishimulisi noormehi. See juhtus alles 2011. aasta sügisel, mil kolm sõpra – Eerik Robert, Ursel ja Henri – tammusid noruspäi Valteri juurde ning avaldasid tungi-

vat soovi teha teatrit. Vana teatrihiiu Valteri jaoks ei olnud aga tegu tundmatute noormeestega. Nad olid pikka aega käinud tema abikaasa Urve Uusbergi juures laulukooris.

Seal jäid noormehed korduvalt silma koori loovlaagrites, kus ta poisse vaikselt oma kogenud taktikepiga (või siis stsenaariumikaustaga, kui läheneda

jällegi teisest, vähem abstraktsest küljest) juhatas. Tegelikult peab tõdema, et tegu ei ole esimese samade juurtega näitetrupiga – varem on Riinimanda laulukoorist välja kasvanud ka trupid Erapooletu ja EgaVist, kellest esimene võitis Grand Prix' kaks korda ning teine ühe korra ehk Rapla ajalugu Miniteatripäevadel on olnud ülikaunis.

Trupi loomine ei olnud seega mingi küsimus. Esimese sammuna sai trupp ristitud Riinimanda teatriks, mispeale oli Valteril kohe varnast võtta idee ka tükiks. Just sel hetkel lesis tema öökapiil Carl-Henning Wijkmarki teos „Nüüdisaegne surm“.

Nii juhendajale kui ka Eerik Robertile, Urselile ja Henriile tundus see oma kergelt vastakas ja mässumeelses, ent publikule piisavalt kaasahaaravas kastmes vägagi sobiv maiuspala, mida ühisel nõul ja jõul

valmis meisterdada ning kultuuri-näljase publiku pihku pista. Publikule sobimine on muidugi kultuuri

üks suundadest, aga ka loojate n-ö vaimne seisund on ju siiski-siiski oluline.

Kultuurilise sammuga on nad igal juhul hakkama saanud. Tõepoolest, ehk veidike mõttetu ja kuidagi kohatu väide, aga nii ta on – Valteri välvuv kaust draamatekstiga (mis väidetavalt oli vaid 14-leheküljeline!) on toiminud ning pärast kümnet aastat võib tänu kergele nostalgiaõhustikule

Tagaplaanil Ursel, Valter ning Henri, eesplaanil Eerik Robert – kõigi palgeil kiiskamas INEL-nägu.

(kunstjõulutähed ja grafoprojektor) nende näitetükis tunda retroteatrilikku fiilingut.

Meeldivus on subjektiivne, aga jutt, et tulekul on ka järgmine tükk, millega ehk järgmisel aastal saaremaist publikut murda, on kindasti hea. Ja kuidas teisiti siis tõmmata alla joon, kui meie kõigi meelele oleva värsireaga, mida oleme kõik kasutanud jõuluvaegu kingipakkide lunastamiseks: „Mandariin on magusam, Riinimanda nägusam“.

Mandariin on magusam, Riinimanda nägusam!

Minikate suure perekonna Väiksed Isad

Pärilin Luhila

Igal trupil Väike Isa, kes on justkui trupi lisa.

Oma lapsi hellitab, poputab, ei lollita.

Väiksel Isal kohustusi palju: ta korraldab ja majutab, kui vaja, häält teeb valjut, kuid ei iial rajuta.

Ta kõige valjemini plaksutab, elab kaasa, pildistab, laulu kaasa laskutab ja kui vaja, sildistab.

Ning kui lõpp on lõpuks käes, pisaraid ta silmis näed.

Kuid uuel aastal jälle koos, uuel aastal uues hoos.

Igas tavalises perekonnas on isa ja ema ning muidugi lapsed, nii on ka Miniteatripäevade peres. Tegelikult võiks seda nimetada isegi suguvõsaks, sest perekonnakesi on olnud juba 21 aastat. Selle pere isal on ka oma lugu.

Elas kord üks Väike Isa. Ta oli õnnetu, sest tal ei olnud ühtegi last, kelle eest hoolitseda. Kuid ühel päeval kohtas ta Teatrimehikest, kes rääkis talle oma mõttest algatada festival, kus käiks koos palju lapsi ja noori. Niisiis hakkas Teatrimehike korraldama Saaremaa Miniteatripäevi, kuid peagi sai ta aru, et ei saa üksi hakkama. Keegi pidi ju laste käest küsima, mida neil vaja on, kus nad magada võivad ja kuidas kõhud täis saavad, sest lastel oma vanemaid kaasas ei olnud. Mehike kurtis oma muret Väiksele Isale, kes

oli kohe nõus aitama, sest talle meeldisid lapsed väga. Ta vedas toole ja laudu, organiseeris kõigile toidu lauale ja pärast, kui lapsed magama läksid, pani veel teki ka peale.

Aastatega on aga Väiksel Isal nii kiireks läinud, et tal on vaja teiste Väikeste Isade abi, nii ka seekordsel festivalil. 21. Saaremaa Miniteatripäevadel on tegutsemas 15 Väikest Isa, kes kõik on ka SÜG-i õpilased.

Väike Isa võib kohale vedada poodiumi, grafoprojektori või siis oodata trupi lilled ja tordiga. Seega suudavad Minikad ühendada noori mitte ainult teatri tegemises, vaid luua ka väikseid pere- ning sõpruskondi.

Pikk pai

Karl Oskar Villsaar ja Laur Vatsfeldt

„Õige! Pealehakkamine ruulib!” Isegi Teatrimehikese jaoks tundus hämmastav, kui kuulis nendest sadadest, isegi tuhandetest sihikindlastest isikutest, kes rügavad läbi higi, pisarate ja vere, et tüürida Miniteatripäevad edukalt lõpusadamasse. Iga aastaga lisandub hiiglaslikku Miniteatripäevade kollektiivi hulganisti uusi nimesid. Kasutades kavalust, sulandumisoskust ja manipuleerimist, õnnestus meil jäädvustada mõningate töönäljaste ning ambitsioonikate abiliste eluolu.

Vaid nupukusest ei piisa

Vaimne heaolu on kultuurilembesed õhustikus garanteeritud. Hädavajalik on ka füüsiline turvalisus, mida ei paku meile G4S-i kanged karud, vaid tõstenurgast rauda nihutamast kutsutud tursked ühiskümnaasiumi härrased. Vemblaid nad niisama ei viibuta, vaid kasutavad oma härjarammu etenduste vahelistel pausidel ukse avamiseks, et abistada saalist väljuvaid ja sinna suunduvaid kodanikke. Turvameeste suurimaks raskuseks ei ole mitte rokk-kontsertidele omased kiljuvad teismelised tüdrukud, vaid ülesanne hoida naeratus oma karmidel ning jõulistel, võiks isegi öelda emotsioonitutel nägudel. Aegajalt pakuvad need meres karastunud mehepojad noortele teatripiigadele ka kelmikaid muigeid.

Rammu ei tule puudu ka Väikestel Isadel, kelle askeldused on nad juba legendiks

Trupi isa, kabareeteatri omanik ja vabakutseline turvamees Saia Kate alias Lauri Lember hoiab majas korda.

Näitlejad Elin Holm ja Merilin Adelbert toetuvad SÜG-i poiste (Karl Oskar Villsaar ja Laur Vatsfeldt) tugevatele õlgadele.

muutnud. Võib väita, et pea võimatu on leida isikut, kes kahtleks Väikeste Isade võimetes. Töökuse etalonideks saanud karakterite seast on esile kerkinud üks eriti silmapaistev kuju. Nimelt olla üks tugevam isend ajanud kokku esimesed ettejuhtunud jõulisemad näod ning läinud läbi sopase Saaremaa (nagu Kalevipoeg läbi Peipsi järve) verstade tagant teatrinoortele poodiumit tooma. Kümme puuda kaalunud metallvõrestikust lavalauad said suurtest raskusest hoolimata kohale toimetatud pea silmapilkselt. Kahjuks ei saa selliste lugude andmeid kunagi kullana võtta, sest kui tegu on teoks saanud, hakkab jutt levima kulutulena.

Kohviveskist ja välgunooltest

Kuigi enamikku etlejatest äratav hommikusoe päike, on võimalik koolimaja peal sagimist silmata juba palju varasematel hommikutundidel. Levisid kuulused võileivamägedest, mida nobenäppudest žürii abistavad käed ehk žakipiigid nugade välkudes meisterdavad. Need filigraanselt lihvitud teraviljapalukesed on otseloomulikult ei kellelegi muule kui auhinnakomisjoni superstaaridest liikmetele. Haistmismeelt teravdades õnnestus žakipiigid varahommikul üles leida.

Lisaks võileibade meisterdamisele tuli neiuudel keeta gallonite kaupa kriitikameelt teravdavat musta aroomatset kohvi. Kuid söödava-joodava valmistamine oli tüdrukute üks kergemaid ülesandeid. Staarkomisjoni eest hoolitsemine on väga pingeline: tuleb jälgida igat pisemat grimassi ja detaili. Üksik valesti langenud

tolmukübe võib rikkuda žüriiliikme otsustusvõime ning sellise intsidendi juhtumine võib saada saatuslikuks nii mõnelegi esinejale.

Kui Miniteatripäevad oleksid toimunud sada aastat tagasi, siis tuleks neist jutustada Krevera selleaastase etenduse eeskujul. Õnneks on meil olemas hulgaliselt vahendeid, millega on mälestuste ja talentide sünni talletamine kordi hõlpsam. Fotograafide ninamees Alar Truu sõnas muigega: „Raske on see, et näitlejad liiguvad nii palju ning fokuseerimine on piltide valitsuskepi hoidmises algajale üsnagi keerukas ettevõtmine.“ Piltnike mälu järgi jutustavad klõpsud erilise tähendusega muinaslugusid näitleja mitmekülgisusest. Vaid Saaremaa poiste terav kaamerasihik suudab snaiiperina leida emotsioonide tähenduse reaajas ja jäädvustada selle ka ohtratele külastajatele.

Totalitaarse riigikorra kuldreeglik on see, et rahvas teenib riiki. Miniteatripäevade plaatinareegel sõnab aga, et raha ümmardab teatrit. Meie loo kangelased palka ei saa, aga rikkad on nad siiski. Kultuuri aroom, mida oma teatrisensoritega kogutakse, on sümbioos tegemisrõõmuga. Endast antakse kõik, viskutakse dzotile igas võimalikus olukorras, et jäädvustada end tubli vabatahtlikuna osalejate tänulikesse ajusoppidesse. Töomesilaseks kandideerimisel on aasta-aastalt tekkimas pikem järejekord, leidmaks seda õiget, oma ülesannete kõrgusel seisvat persooni. Mängitud rolli suurus ei oma praegusel hetkel erilist tähendust, pika pai on ära teeninud kõik korraldajad.

Täida ise!

Grand Prix:

3 Laureati:

Parim meesnäitleja:

Parim naisnäitleja:

Parim juhendaja:

Parim muusikaline kujundus:

Parim lavakujundus:

Ansamblimängupreemia:

Huumoripreemia:

Parim üriiliige:

Õpilasürii preemia:

Publikupreemia:

Elurõõmu preemia:

Juhendajate lemmik:

Muud preemiad:

Toimetajate nurgake

Sandra Kahu	Henri Tamm
Krete Sema	Henri Sink
Kaspar Viilup	Reet Sillavee
Kristina Kretova	Marili Pärtel
Ingeborg Virveste	Riina Kerm
Pärilin Luhila	Triino Lest
Karl Oskar Villsaar	Hendrik Kuusk
Laur Vatsfeldt	Kunnar Sink
Alar Truu	
Rauno Liitmäe	
Taavi Turk	

Minikate ööelu

Alar Truu ja Rauno Liitmäe

Kui kell lõi kaheksa, võis arvata, et Minitatipäevad on kaotanud oma kütkestava võlu ja hingehellitava sära, sest koolimaja ei kihanud inspiratsioonist pakatavatest teatriinimestest. Kuid see mulje oli vägagi ennatlik. Öhtu edenedes, kui aulast hakkas kostuma meelietrutavat trummipöörinat, oli selge, et selleaastane kaasahaarav melu ei jää mitte millegi poolest alla eelmiste aastate suurejooneliselt kordaläinud minikatele.

Esmalt vaid bändide kontserdiks tituleeritud üritus sai hoopistükkis värvikama ilme, kui esinejate vahetumisel astusid lavale sulnid Tantsuagentuuri tütarlapsed, kes hullutasid saali kogunenud poiste ja miks mitte ka neidude meeli. Kõik bändid said väga sooja vastuvõtu osaliseks ning viimase esinenud bändi ajal ei soovinud publik kuumaks köetud saalist lahkudagi, kuna Saaremaa virtuoossed pillimehed olid nii mandri kui ka omad inimesed täiel rinnal rõkkama löönud. Rokipublik lahkus saalist tinaraske südamega, kuid tuju tõusis taas, kui elu hakkas kihama SÜG-i ülemistel korrustel.

Kolm noormeest korraldajate tiimist käisid võttevalmis kaamerateaga klassist klassi iga osalenud trupi juures ning otsisid teatrimõllu voogudes kaduma läinud või hoopiski veel avastamata talente. Fotokaerasilmale näidati midagi unikaalset kogu oma grupiga, kuid truppe võisid esindada ka südäid üksikisikud. Mõeldi välja väga andekaid asju, nagu näiteks jalgade omavahel sidumine, ilmekad näod ning isegi inimpüramiid kogu oma klassi rahvaga.

Kui huvitavad persoonid olid jäädvustatud, hakkas koridoris peale erinevatest linnadest pärit noorte omavaheline vestlus, mille

käigus jagati muljeid kahest möödunud teatipäevast ning mis kulmineerus väga tulise süva-diskussiooniga uuest õppekavast.

Aja möödudes jäi küll rahvast vähemaks, paljud pugesis põhku, aga see on pärast taolist pikka ja ülimalt teguderohket päeva väga õigustatud. Väsimusest hoolimata ei jäänud kooli kõikenäinud võimla riulitel olevad pallid tolmu koguma ning insomniast puretud veel ärkvel püsivate noormeeste vahel algas hoogne korvpallilahing varahommikul kell pool kaks. Pärast pingelist matši mängiti veel aulas enese rahustamiseks paar meelietrutavat lugu klaveril ja lauldi lustakaid laule. Laulud lauldud, mindi rahuliku südamega magama.

Talendiotsingutel parimaks osutunud Jõgeva Liblikapüüdja.

Külalised Eesti Tantsuagentuurist.

